

Bismillahi'r-Rahmani'r-Rahim:

ISPITNA PITANJA NA PREDMETU „KLASIČNE ŠKOLE TEFSIRA“

- 1) Šta znači *mubejjin Kur'ana* i na koga se odnosi ovaj pojam?
- 2) Navedi ajete koji potvrđuju Resulullaha, s.a.v.s., kao objasnitelja Kur'ana!
- 3) Da li je Resulullah, s.a.v.s., objasnio sav Kur'an ili samo njegove dijelove? Navedi različita mišljenja o tome!
- 4) Kako je Resulullah, s.a.v.s., rastumačio ajet u kome se govori o „središnjoj zajednici“ (*ummetun wesatun*), a kako ajet o hadždžu u kome se zabranjuju *er-refeth*, *el-fusuq* i *el-džidal*?
- 5) Kako je Resulullah, s.a.v.s., rastumačio ajete iz sure Alu 'Imran (prema Sujutiju)? Navedi tri primjera!
- 6) Kako se zovu poglavlja hadiskih zbirki koja se tiču tefsira?
- 6) Navedi primjere kada su se ashabi raspitali za značenje nekih riječi arapskoga jezika iz Kur'ana!
- 7) Otkuda dolaze razlike u različitom razumijevanju Kur'ana kod ashaba?
- 8) Navedi izvore tefsira kod ashaba!
- 9) Koje su odlike tefsirske škole kod ashaba?
- 10) Šta znače pojmovi: *el-wahju'l-matluww* i *el-wahju gajru'l-matluww*?
- 11) U kojim tefsirskim disciplinama se posebno isticao 'Abdullah ibn Mes'ud?
- 12) Nad kojim ajetom je zaplakao Resulullah, s.a.v.s., kad ga je pred njim proučio Ibn Mes'ud?
- 13) Da li je Ibn Mes'ud bio jedan od imama u kiraetu?
- 14) Koje su mufessirske odlike hazreti Alije?
- 15) Koji su razlozi patvorenja izreka hzr. Alije?
- 16) Ko je bio 'Ikrima Mewla ibn 'Abbas?
- 17) Ko je bio Se'id ibn Džubejr i u kojim se tefsirskim disciplinama posebno isticao?
- 18) Ko je najpoznatiji prenosilac tefsirskih predaja od Abdullaha b. Mes'uda?
- 19) Kako se zvao uetemeljitelj medinske tefsirske škole?
- 20) Koje tefsirske discipline je posebno dobro poznao 'Ubejj b. Ka'b?
- 21) Navedi ili parafraziraj hadis koji govori o važnost Mu'aza b. Džebela za tefsirsku nauku?

- 22) Koju tefsirsku disciplinu je posebno dobro poznao Mu'az b. Džebel?
- 23) Ko ja su dva tabi'ina pred čijim su predajama posebno opresni učenjaci tefsira?
- 24) U čemu se sastoji vrijednost tefsira tabi'ina?
- 25) Koje je mišljenje Ebu Hanife o tabiinskim predajama?
- 26) Koji su nazive za tefsir (e) Muqatila b. Sulejmana?
- 27) Kojim tefsirskim oblastima se bavio Muqatil b. Sulejman?
- 28) Koji su to „sufijski elementi“ u Muqatilovom tefsiru?
- 29) Šta označava pojam 'ilma u tradicionalnoj školi tefsira?
- 30) Šta označava et-tefasir al-manqula?
- 31) Ko je bio Nafi el-Ezreq i po čemu je značajan za tradicionalnu školu tefsira?
- 32) Kako izgleda struktura Taberijevog tefsira?
- 33) Koji su glavni izvori Taberijevog tefsira?
- 34) Zašto ne postoji jedinstveno tradicionalno tumačenje Kur'ana?
- 35) Šta u tradicionalnoj školi tefsira označava *dhu wudžuhin* Kur'ana?
- 36) Kako se zove djelo hasana el-Basrija prevedeno na bosanski jezik?
- 37) Koju vrstu ajeta je tumačio El-Hassan el-Basri?
- 38) Koju vrstu ajeta je tumačila Rabija el-Adevija?
- 39) Šta su eš-šetahat?
- 40) Navedi eš-šetahate Halladša b. Mensura?
- 41) Objasni osnovne simbole u Gazzalijevoj Niši svjetlosti?
- 42) Objasni Gazzalijevu metaforu oraha i tefsira!
- 43) Navedi hadis koga sufijski komentatori navode kao obrazloženje za svoj metod u tefsiru?
- 44) Šta je to wahdetu'l-wudžud?
- 45) Kako Ibn 'Arebi tumači pojmove: *zevq*, *šath* i *tevhid*?
- 46) Na koje Allahovo, dž.š., ime se poziva Ibn 'Arebi prilikom tumačenja sure Feleq
- 47) Kako se zove tefsir Es-Sehla et-Tusterija?
- 48) Šta je to *tatbiq* u sufijskoj školi tefsira i navedi primjera *tatbiq* u Tusterijevom tefsiru?

- 49) Navedi vrste sufijskih tefsira?
- 50) Kojoj vrsti sufijskog tefsira pripada Tusterijev tefsir?
- 51) U kojem stoljeću je živio Ismail Hakki i kako se zove njegov tefsir?
- 52) Koji su glavni izvori Hakkijevog tefsira?
- 53) Odredi period življenja Ebu hanife!
- 54) Navedi sedam „dokaza“ Ebu Hanifinog fikhskog mišljenja!
- 55) Šta je to *istihsan*?
- 56) Šta je to *istinbat* u Ebu hanifinom pravnom mišljenju?
- 57) Šta je to *bejanu't-taqrir*, *bejanu't-tefsir* i *bejanu't-tebdil*?
- 58) Navedi osnovne biografske podatke o imam-i Maliku!
- 59) Kako je imam-i Malik gledao na stavova mutekellimuna?
- 60) Šta je to *tedžih* kod imam-i Malika?
- 61) Kakva je razlika između *nassa* i *zahira* kod malikija?
- 62) U čemu se sastoji razlika između *nassa* i *mudžmela*?
- 63) Šta je to *el-lafzu'l-'am*, a šta *el-lafzu'l-khass* kod malikija?
- 64) Šta je to *hudždže qat'ijje*, a šta *hudždže zannijje*?
- 65) Šta su to *'umumatu'l-Qur'an*?
- 66) Navedi osnovne biografske podatke o imam-i Šafiju!
- 67) Kako imam-i Šafi pristupa sunnetu?
- 68) Kako imam-i Šafi gleda na okolnosti u kojima se pojavio Šeri'at?
- 69) Koji su osnovni izvori Risale?
- 70) Navedi pet osnovnih kategorija bejana u Šafijevom smislu riječi!
- 71) Kako je Šafi' podijelio kur'ansko zakonodavstvo?
- 72) Kako je Šafi' klasificirao sunnetsku građu?
- 73) Kako Šafi' gleda na *neskh*, posebno na *neskh* Kur'ana sunnetom?
- 74) Kako Šafi' gleda na *idžma'*?
- 75) Navedi osnovne tefsire sve četiri mezheba i imena njihovih autora?

- 76) Koji je bio Džessas?
- 77) Navedi „šest koraka“ Džessasovih u dolaženju do konačnog fikhskog rješenja!
- 78) U koju vrstu mudžtehida spada Džessas?
- 79) Kako je Džessas gledao na hanefijski mezheb?
- 80) Šta je to *et-te'assubu'l-medhhebijj*?
- 81) Otkada datiraju korijeni pravnog tefsira?
- 82) Ko je bio Elkija el-Herrasi?
- 83) Navedi osnovne biografske podatke o imam-i Qurtubiju?
- 84) Navedi osnovne podatke o Ahmedu b. Hanbelu!
- 85) U kojem slučaju imam-i Hanbel čini ustupke *re'ju*?
- 86) Šta je to dogmatski tefsir?
- 87) Koji su najvažniji predstavnici dogmatskog tefsira? Navedi njihova imena i nazive njihovih tefsira!
- 88) Koji su osnovni dogmatski principi mutezilijskog tefsira?
- 89) Koji su osnovni principi ši'ijjskog tefsira?
- 90) Koji su najpoznatiji šiijjski mufessiri i navedi nazive njihovih tefsira?
- 91) Ko je Allame Muhammed Husejn Tabatabai i kako se zove njegov tefsir?
- 92) Kako se tumači riječ *kewther* u šiijjskom tefsiru?
- 93) Ko su zejdije?
- 94) Ko su imamije?
- 95) Ko su *ithna 'ašerije*?
- 96) Šta znači *gullat* u tefsiru?
- 97) Koja su to gullatska šiijjska mišljenja o Kur'anu?
- 98) Kako mutezilije gledaju na upotrebu hadisa u tefsiru?
- 99) Kao mutezilije gledaju na mutešabih ajete?
- 100) Koje su vrijednosti, a koji nedostaci mutezilijskog tefsira?
- 101) Ko je bio El-Eš'ari (biografski podaci) i kako je odgovorio mutezilijama:
- u pogledu predodžbe Allaha i Njegovih imena,

- u pogledu vječnosti Kur'ana,
- u pogledu viđenja Allaha, dž.š., na Sudnjem danu?

Sarajevo, 21. 1. 2010.

Prof. dr. Džemal Latić